Na Pláinéid sa Ghrianchóras

Gné den Mhata	Sonraí - sonraí a léiriú agus a léirmhíniú Cruth agus Spás - cruthanna déthoiseacha Tomhais - fad *Comhtháthú - Teanga, OSIE, Na hEalaíona*
Scileanna Forbartha	• Cur i bhfeidhm - láimhseoga cuí a úsáid chun bealaí oibre matamaiticiúla a fheidhmiú • Cur i bhfeidhm - straitéisí meabhracha agus bealaí oibre a chumadh agus a úsáid chun tascanna matamaiticiúla a chomhall
Teanga agus Téarmaíocht	sonraí, bunachar sonraí, meán, uair, lá, trastomhas, fad, achar, cruth, teocht, scála, barrachairt, cúpla barrachairt, Léaráid Venn, Léaráid Carroll, crann cinnteoireachta, píchairt, picteagraim
Áiseanna	suíomhanna gréasáin, leabhair chun taighde a dhéanamh ar phláinéid, feidhmchláir scarbhileoige

Cur Síos ar an nGníomhaíocht

1 Gníomhaíocht 1

Oibríonn daltaí i ngrúpaí chun taighde a dhéanamh ar phláinéad sa ghrianchóras, agus chun bunachar sonraí ina mbeidh roinnt fíricí a chruthú. Sonraí féideartha ná:

- Meánteochtaí (uimhreacha diúltacha san áireamh)
- Líon laethanta i mbliain
- Líon uaireanta i lá
- Am taistil ón domhan
- Líon na bhfáinní
- Trastomhas
- Líon na ngealach

Spreag daltaí chun smaoineamh ar conas a shórtálfaidh agus a chuirfidh siad a gcuid sonraí i láthair. Mar shampla, d'fhéadfadh na daltaí MS Excel a úsáid chun a gcuid sonraí a eagrú, agus póstaer eolais nó MS Powerpoint a chruthú chun a dtorthaí a roinnt.

2 Gníomhaíocht 2

Comhoibríonn daltaí agus roinneann siad a gcuid eolais chun tacar sonraí an ranga ar fad a chruthú, eolas ar na pláinéid ar fad sa Ghrianchóras san áireamh. Ansin, is féidir leo na sonraí a anailísiú agus airíonna difriúla na bpláinéad a chur i gcomparáid le chéile, agus graif/cairteacha nó táblaí a chruthú más cuí. Mar shampla, d'fhéadfadh siad graf ar fhad an lae ar gach ceann de na pláinéid a chruthú, nó fad an lae a chur i gcomparáid le fad na bliana ar dhébharrachairt. D'fhéadfadh siad meán agus raon na dteochtaí maidir leis na pláinéid a chur i gcomparáid lena chéile.

3 Gníomhaíocht 3

Oibríonn daltaí le chéile chun mionsamhlacha de réir scála de na pláinéid ar fad a dhearadh agus a chruthú. Beidh orthu aontú ar scála a úsáid chun trastomhais chomparáideacha dhifriúla na bpláinéad a léiriú.

Ceisteanna Samplacha

Ceisteanna Dúnta	Ceisteanna Oscailte
• Cé acu pláinéad a bhfuil an lá/an bhliain is faide/is gairide ag baint leis? • Cé acu pláinéad is cóngaraí don ghrian/is faide ón ngrian? • Cé acu pláinéad a bhfuil an trastomhas is mó/is lú aige? • Ag taisteal ar luas de __ km/u, cén fhad a thógfadh sé chun dul ó thaobh amháin de phláinéad X go dtí an taobh eile? • Cad é meánteocht na bpláinéad? • Má bhí cónaí ort ar Phláinéad X, cá mhinice a bheadh breithlá agat?	• Cad a insíonn na sonraí dúinn? • Cad nach n-insíonn na sonraí dúinn? • Conas a d'eagraigh tú do shonraí? • Cén fáth ar chuir tú na sonraí seo i do bhunachar sonraí? • Cén fáth ar úsáid tú an scála seo i do ghraf? • Má athraíonn tú do scála, conas a athróidh sé seo do ghraf? • Conas a shocraigh tú ar an scála a d'úsáid tú i do mhionsamhail?

Difreáil

Is féidir tacair shonraí agus comhthéacs na gníomhaíochta a shocrú de réir shuimeanna na ndaltaí. Mar shampla, in áit na bpláinéad, d'fhéadfadh na daltaí bunachar sonraí ar thíortha, foirne spóirt, nó popghrúpaí a chruthú. Is féidir cairteacha agus graif a athrú de réir thuiscint na ndaltaí. Maidir le daltaí a bhfuil riachtanais fhoghlama bhreise acu, socraigh am (m.sh., ord na sealaíochta) agus rannpháirtíocht de réir mar is cuí.